

A Yehudi Menuhin világhírű hegedűművész kezdeményezésére és javaslatára az UNESCO október 1-jét A zene világnapjának nyilvánította. Mindez 1975-ben történt, azóta a világ minden pontján ezen a napon különös figyelmet szentelnek annak a csodának, amit zenének hívnak. Yehudi Menuhin 1975-ben az ENSZ Nemzetközi Zenei Tanácsban töltött be elnöki tisztelet és így hívta életre a Zenei Világnapot, amelyet idén 33. alkalommal ünnepelhetünk. Az első Világnap tiszteletére írott köszöntője így hangzott:

„Kedves Kollégák, Barátaim!

Nagy örömmel tölt el, hogy idén, a Nemzetközi Zenei Tanácsban betöltött elnöki tisztem utolsó évében megnyithatom az első Zenei Világvetet és a Zenei Világnapot.

Szeptember 29. és október 5. között és főként a Zenei Világnap alkalmából október 1-jén az emberek legmélyebb érzéseiket és legszebb reményeiket juttatják majd kifejezésre.

Szavakkal már nagyon sokszor visszaéltek, különösen a korunk társadalmában egyre növekvő tudatlanság következtében. A zene azonban továbbra is módot ad arra, hogy az emberek ma is megértsék egymást, amikor az emberiségtől a múlt előítéletei távolabb állnak, mint valaha, de megerősödve kerülnek előtérbe azok az örök értékek, amelyek mindig részét képezték bármely nép minden művészi megnyilvánulásának.

Az igazság, ami a világ minden népművészetében, zenei stílusában ezernyi színben mutatkozik meg, képessé tesz bennünket arra, hogy egyetértésre jussunk egymással. Arra szeretnék buzdítani minden várost, falut és országot, hogy rendezzenek sokféle zenei eseményt ezen a napon. Örölnék, ha nemcsak koncerteken, rádióműsorokban szólalnának meg régi és főként mai művek, hanem spontán megnyilvánulásként utcákon és tereken is muzsikálnának énekesek, kórusok, jazz-zenészek és a komolyzene legjelentősebb előadói. Ehhez hasonlót láttunk már néhány városban: San Francisco-ban például, sőt a zajos New York-ban is, amikor a legforgalmasabb útkereszteződéseknel a Manhattan és a Julliard Zeneiskola fiatal hallgatói játszottak a járókelőknek. A régi holland orgona-tekerőket, a nápolyi tenoristákat, az énekmondókat és a trubadúrokat juttatták eszembe és azt, hogy e hagyományokat érdemes újra életre kelteni.

Jó lenne, ha a zenei héten egy-két percet a csendnek szentelnénk mindenütt a világon, a gondolkodásnak, a hallgatásnak és az elmélyedésnek. A zenének a zaj antitézisének kellene lennie, mégis sokszor arra használják, hogy kellemetlen zajokat fogjon fel a gyárakban, éttermekben és áruházakban. Azt mondanám, hogy az adott időben az egész világon legyen egy pár percnyi csend, mert ez nagyon fontos a zene élvezéséhez. Valószínűleg tudomásuk van arról, hogy néhány éve egy kongresszusunkon Párizsban Witold Lutoslavski, a nagy lengyel zeneszerző javasolta, indítsunk mozgalmat, amely harcol az embernek a csendhez való jogáért. Azt szeretném, ha a csendnek e perceit követően utcákon, minden gyárban, otthonban, koncertteremben és operaházban megszólalna a zene. Az előző napok eseményeinek elő kell készítenie a csúcspontot, a Zenei Világnapot.

Kérem Önöket, tegyenek meg mindent ezen esemény érdekében, mely nemcsak a zene, hanem a világ számára is fontos. Egyesek Önök közül talán koncertet adnak a Zeneművészek Nemzetközi Kölcsönös Segélynyújtási Alapja javára, mely intézményt – mint tudják – a zene ügyének előre haladása és megóvása végett hoztak létre és azért, hogy a zeneművészeket közelebb hozzák egymáshoz.

Yehudi Menuhin”

Elhangzott: 1975. október 1. Toronto, Kanada